

27.02.2017

Stj/2

§ 214

Erivapauden myöntäminen apulaisylilääkärin virkaan vaadittavasta kielitaidosta

HEL 2017-001397 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää erivapauden sosiaali- ja terveystieteiden Laakson sairaalan apulaisylilääkärin virkaan vaadittavasta kielitaitovaatimuksesta siten, että vakanssia numero 029810 työavaimella 45-1165-14 täytettäessä ei vaadita ruotsin kielen tyydyttävää suullista taitoa.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveystieteiden virastossa oli syksyllä 2014 haettavana Laakson sairaalan apulaisylilääkärin virka. Virkaa haki kolme erikoislääkärinä. Yksi hakijoista tuli valituksi toiseen kaupunginsairaalan apulaisylilääkärin virkaan. Yksi hakija oli valmistunut erikoislääkärinä vasta vuonna 2011. Kolmannella hakijalla ei ollut ruotsin kielen tyydyttävää suullista taitoa. Kyseessä olevan viran kielitaitovaatimuksesta on haettu erivapautta (liite 1).

Terveystieteidenhuoltolain (1326/2010) 6 §:n 1 mom. mukaan kaksikielisen kunnan on järjestettävä terveystieteidenhuollon palvelunsa suomen ja ruotsin kielellä siten, että asiakas ja potilas saavat palvelut valitsemallaan kielellä. Kielilain (423/2003) 10 §:n 1 mom. mukaan kaksikielisessä kun-

nallisessa viranomaisessa jokaisella on oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Viranomaisen on lisäksi järjestettävä asiassa kuultavalle mahdollisuus tulla kuulluksi omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi. Jos jollakulla on lain mukaan oikeus käyttää omaa kieltään, mutta viranomaisen kieli tai asian käsittelykieli on toinen, viranomaisen on kielilain 18 §:n 1 mom. mukaan järjestettävä maksuton tulkkaus, jollei se itse huolehdi tulkkauksesta. Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 2 §:n mukaan viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaisissa ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti. Lain 3 §:n mukaan virkaa täytettäessä ja muuhun palvelusuhteeseen otettaessa on varmistauduttava siitä, että palvelukseen otettavalla on työtehtävien edellyttämä kielitaito. Lain 5 §:n 2 mom. mukaan jos lailla tai lain nojalla ei säädetä kunnallisten viranomaisten henkilöstön kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista, niitä voidaan asettaa kuntalain mukaisessa järjestyksessä.

Kaupungin hallintosäännön 24 §:n mukaan viranhaltijoilta ja työntekijöiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on säädetty ja kielitaitosäännössä määrätty. Virastojen ja laitosten on osoitettava riittävä määrä suomen ja ruotsin kieltä taitavia henkilöitä kielilaisissa tarkoitettun kielellisen palvelutason ylläpitämiseksi. Virastojen ja laitosten on varmistettava koulutusta järjestämällä, opintoja tukemalla ja palvelukseen otettavien kielitaitoon huomiota kiinnittämällä, että henkilöstöllä on lain edellyttämä kielitaito. Kaupungin kielitaitosäännön 2 §:n mukaan muun kuin viraston ja laitoksen päällikön, osastotason yksikön päällikön ja kaupunginsihteerin kielitaitovaatimuksen asettaa viraston tai laitoksen päällikkö tai hänen määräämänsä.

Sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikkö on 11.4.2014 § 104 päättänyt pysyväisohjeesta, jonka mukaan Helsingin kaupungin apulaisylilääkärin virkojen kelpoisuusvaatimuksena on kielitaitovaatimuksen osalta suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen taito. Kielitaitosäännön 5 §:n mukaan kaupunginhallitus voi perustellusta syystä tehtävään ottavan esityksestä myöntää erivapauden tai lievennyksen tämän säännön perusteella vaadittavasta kielitaidosta. Kaupungin kielitaitosääntöä ja hallintosäännön 24 §:ää koskevien täydentävien ohjeiden mukaan julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavaa kielitaitoa koskevassa laissa ei ole säännöksiä kuntien henkilöstön kielitaitoa koskevasta erivapaudesta. Kun kunta päättää kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista, se voi samalla määrätä myös virkojen ja muiden tehtävien kelpoisuusvaatimuksia koskevasta erivapaudesta tai lievennyksestä. Erivapaus voidaan myöntää esim. silloin, jos asetettujen kielitaitovaatimusten noudattaminen tehtävää täytettäessä saattaisi olla poikkeuksellisesti epätarkoituksenmukaista ja ne

muodostaisivat esteen tehtävään pääsemiseksi. Näin voi olla, jos kielitaitovaatimukset yksittäistapauksessa ovat tarpeettomia tehtävän hoitamiseksi ja hakijalla muutoin olisi hyvät edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Esimerkiksi ulkomaalaisen hakiessa palvelukseen saattaa olla erityisiä syitä poiketa yleisistä vaatimuksista.

Sosiaali- ja terveystieteiden erivapaushakemuksen mukaan kyseessä olevaan Laakson sairaalan apulaisylilääkärin virkaan on ollut hakija, jolla ei ole vaadittavaa ruotsin kielen tyydyttävää suullista taitoa. Kyseessä oleva hakija oli toiminut Laakson sairaalassa osastonlääkärinä vuodesta 2009 ja tehnyt myös apulaisylilääkärin sijaisuutta puoli vuotta. Hän oli suorittanut työtehtävistään moitteita. Pidemmän ja monipuolisemman työuransa vuoksi kyseinen viran kolmas hakija oli kokonaisarvioinnissa pätevin hakija apulaisylilääkärin virkaan.

Sosiaali- ja terveystieteiden Laakson sairaalan potilaista 9 % on ruotsinkielisiä ja sairaalassa toimii kahdeksan vähintään tyydyttävän suullisen ruotsin kielen taidon omaavaa erikoislääkärinä vakinaisessa virassa. Ruotsinkielinen potilas voidaan aina ohjata hoitoon osastolle, jossa häntä voidaan parhaiten palvella ruotsin kielellä.

Apulaisoikeuskansleri on tehnyt 29.4.2016 päätöksen tilanteesta, jossa henkilö nimitettiin apulaisylilääkärin virkaan kokonaisarvioinnin perusteella ilman, että hänellä oli kielitaitovaatimukseksi asetettua tyydyttävää ruotsin kielen suullista taitoa. Päätös on liitteenä 2. Apulaisoikeuskansleri on katsonut, että erivapautta vaadittavasta kielitaidosta olisi tullut hakea ennen virkaan nimittämistä.

Päätösehdotuksessa mainittu vakanssi on täytetty ennen erivapauden myöntämistä. Erivapauden hakeminen perustuu apulaisoikeuskanslerin päätökseen.

Lähtökohtaisesti valinta virkaan on tehtävä kaikki kelpoisuusehdot täyttävistä hakijoista. Kelpoisuusvaatimuksista voidaan poiketa vain yksittäistapauksessa. Sosiaali- ja terveystieteiden erivapaushakemuksen mukaan apulaisylilääkärin virkaa (työavain 45-1165-14) hakeneella lääkärillä ei ole vaadittavaa ruotsin kielen tyydyttävää suullista taitoa. Erivapaushakemuksen mukaan henkilö on muuten pätevä lukuun ottamatta vaatimusta ruotsin kielen tyydyttävästä suullisesta taidosta. Erivapaushakemuksesta ilmenee, että ruotsinkielisen väestön palvelut ja oikeus käyttää omaa kieltään ovat Laakson sairaalassa turvattavissa muilla tavoin. Koska virkaan ei ole ollut muita kaikki kelpoisuusehdot täyttäneitä hakijoita ja kysymyksessä oleva henkilö on tehtävissään kokenut sekä suorittanut niistä moitteita, kelpoisuusvaatimus ruotsin kielen osalta johtaisi tässä tapauksessa epätarkoituksenmukaiseen lopputulokseen. Näin ollen kokonaisarvioinnin perusteella apulaisylilääkärin

27.02.2017

Stj/2

virkaan voidaan poikkeustapauksessa nimittää henkilö, jolla ei ole kieli-taitovaatimukseksi asetettua tyydyttävää ruotsin kielen suullista taitoa. Erivapauden myöntämiselle ei voida katsoa olevan estettä tässä tapauksessa.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen ja henkilöstöosaston kanssa.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysviraston esitys HEL 2017 - 1397
- 2 Päätös 29.4.2016, apulaisoikeuskansleri

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Virkaan valittu
Sosiaali- ja terveysvirasto
Kaupunginkanslia